Ysgol Pant Pastynog

Rhifedd yn yr Ysgol

Dulliau Adio a Thynnu

- Ydych chi'n cael anhawster rhoi cymorth i'ch plentyn gyda gwaith cartref Mathemateg?

- Ydy ein dulliau yn peri anhwaster i chi?

- Nid dyma'r dulliau yr oeddech chi'n eu defnyddio yn yr ysgol!

Defnyddiwch y llyfryn hwn i'ch helpu.

Ysgol Pant Pastynog

Safweoedd Mathemateg

Dyma rai safweoedd defnyddiol sy'n cynnwys gweithgareddau a gemau addas i gefnogi gwaith Mathemateg Blwyddyn 3 i 6.

www.topmarks.co.uk
https://www.bbc.co.uk/bitesize/subjects/z826n39
https://play.ttrockstars.com/auth/school/student
www.echalk.co.uk/Maths/maths.aspx
https://mathszone.co.uk
https://mathsframe.co.uk
https://resources.hwb.gov.wales/VTC/2017/CiparFathemateg/ca2_menu.html
https://cynnal.co.uk/gweithgareddauRhesymu/
https://www.schoolgames.io/edu/speed-grid-challenge-addition/5200240/

Adio a Thynnu

Cynnwys y Llyfryn

Meithrin

Derbyn

Dulliau Blwyddyn 1

Dulliau Blwyddyn 2

Dulliau Blwyddyn 3

Dulliau Blwyddyn 4

Dulliau Blwyddyn 5

Dulliau Blwyddyn 6

Meithrin Adio a Thynnu

- Cyfri ar lafar o 1 i 10
- Ffurfio rhifau 1 i 5.

- Enwi a trefnu rhifau hyd at 5.
- Ychwanegu un yn fwy ac un yn llai wrth gyfri hyd at 5 o wrthrychau .
- Ffurfio rhifau a chyfri hyd at 5 gwrthrych yn gywir.

Derbyn — Adio a Thynnu

- Darllen, ysgrifennu a chyfri ymlaen ac yn ôl hyd at 10

Ffurfio Rhifau

Mae'n bwysig fod eich plentyn yn cael eu hannog i ffurfio rhifau yn y ffordd cywir. Gobeithio bod y canllawiau isod am fod o gymorth i chi fel rhieni/gofalwyr pan fydd eich plentyn yn ymarfer ffurfio rhifau adref.

Mae'r smotyn yn dynodi man cychwyn ffurfio'r rhif gyda pensil.

Dylai'r bensil aros ar y papur gan ddilyn llwybr y saethau.

Ar gyfer rhif 4 bydd rhaid codi'r bensil er mwyn cwblhau yr ail ran o'r rhif. Dynodir man cychwyn yr ail ran gyda croes.

Os oes angen mwy o wybodaeth neu gyngor mae croeso i chi gysylltu gyda athrawes dosbarth eich plentyn.

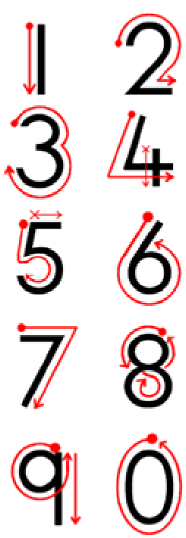

- *Adnabod rhifau hyd at 10.*
- *Ffurfio rhifau hyd at 10 gan ddilyn y canllawiau uchod.*
- *Deall ystyr uwchben, o dan, wrth ymyl ac yng nghanol.*
- *Cyflwyno patrymau syml*
  e.e. bob yn ail – coch, glas, coch, glas
  bob yn ddau – coch, coch, glas, glas
- *Wrth ddysgu adio gyda'ch plentyn mae'n bwysig cychwyn gyda'r rhif mwyaf bob amser e.e. 3+2 cychwyn gyda 3 a chyfri ymlaen 2 (dweud 4 yna 5.)*

Blwyddyn 1 Adio a Thynnu

- Darllen, ysgrifennu a chyfri ymlaen ac yn ôl hyd at 20

- Ymarfer Bondiau rhifau at 10

0	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
10	**9**	**8**	**7**	**6**	**5**

- Mae'n bwysig hefyd ymarfer pa rifau sy'n gwneud rhifau eraill e.e. 1 + 4 = 5, 5 + 2 = 7, 9 – 3 = 6, 8 – 1 = 7
- Adio a thynnu rhifau sy'n cynnwys hyd at 10 gwrthrych

e.e. 2 wrthrych adio 3 wrthrych

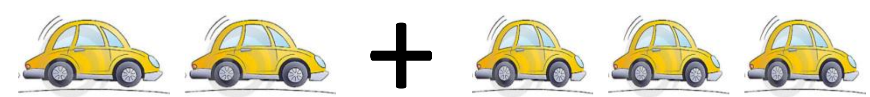

e.e. 3 wrthrych tynnu 1 gwrthrych

Blwyddyn 2 Adio a Thynnu

- Darllen, ysgrifennu a chyfri ymlaen ac yn ôl hyd at 100.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

- Parhau i gofio bondiau 10 er mwyn adio rhfau tebyg at 100.

e.e. 7 + 3 = 10 70 + 30 = 100

- Deall fod tynnu yn wrthdro i adio, nodi'r broses dynnu sy'n cyfateb i'r sym adio yn arbennig ynghyd a'r gwrthdro,

e.e. 6 + 4 = 10 felly 10 - 4 = 6 neu 10 - 6 = 4

Blwyddyn 2 Adio a Thynnu

- Yn defnyddio'r ffeithiau rhif mae nhw'n eu gwybod i'w helpu i gyfrifo atebion newydd.

e.e. Mae 7 + 7 yn 14, felly mae'n rhaid bod 7 + 8 yn 15

Os ydy 5 + 3 yn 8 felly mae 15 + 3 = 18

- Adio a thynnu rhifau llai na 10 yn y pen, ac yna mynd ymlaen i wneud yr un peth â rhifau hyd at 20;

e.e Beth yw 2 + 4? Neu Beth yw 7 – 3?

Gwefannau Defnyddiol

- https://www.topmarks.co.uk/maths-games/daily10
- https://www.topmarks.co.uk/maths-games/5-7-years/counting
- https://www.topmarks.co.uk/maths-games/mental-maths-train
- https://www.topmarks.co.uk/maths-games/hit-the-button
- https://mathsframe.co.uk/en/resources
- http://resources.woodlands-junior.kent.sch.uk/maths/
- http://www.maths-games.org/
- https://www.bbc.co.uk/bitesize/subjects/zjxhfg8
- https://www.coolmath4kids.com
- https://cynnal.co.uk/gweithgareddauRhesymu/

Gallwch hefyd lawrlwytho app - **Cyfri gyda Cyw**.

Blwyddyn 3 Adio a Thynnu

- Darllen, ysgrifennu a chyfri ymlaen ac yn ôl hyd at 1000.

- Symiau llorweddol, gyda rhifau ar goll.

e.e. 12 + 3 = ☐ 8 + ☐ = 15

- Defnyddio llinell rif i adio (fesul cam ymlaen).

e.e Dechrau gyda 8 ac adio 4 = ☐

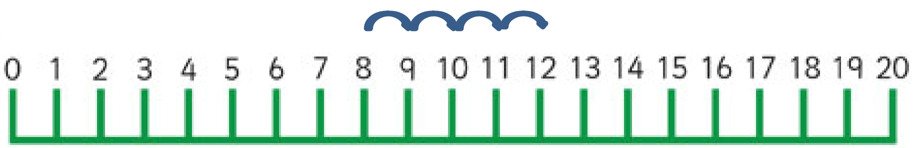

- Dechrau ymrannu y rhif lleiaf pan yn adio.

e.e. 24 + 13 = 24 + 10 + 3 = 37

124 + 15 = 124 + 20 + 5 = 149

- Cyflwyno adio fertigol a chario drosodd.

e.e.

```
  D U        D U
  3 4        7 9
+ 2 5      + 1 3
  5 9        9 2
             1
```

Blwyddyn 3 Adio a Thynnu

- Defnyddio llinell rif i dynnu (fesul cam yn ôl).

e.e. Dechrau gyda 15, a thynnu 8 = ☐

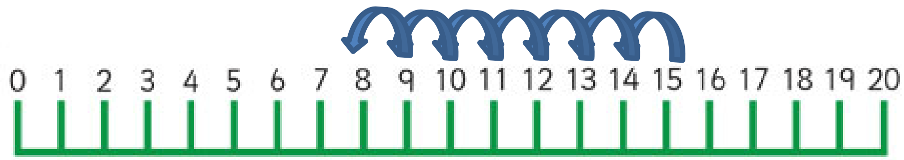

- Defnyddio llinell rif wag i ddarganfod y gwahaniaeth trwy gyfrif i fyny o'r rhif lleiaf

e.e. 46 - 37 = 9

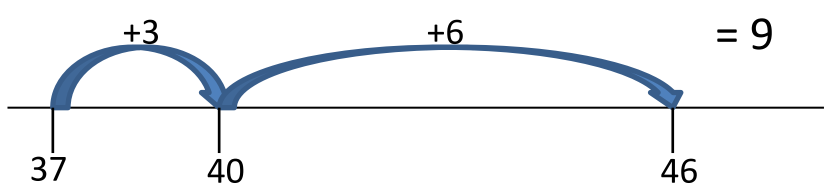

- Cyflwyno tynnu fertigol a menthyg o'r golofn degoedd.

e.e. 34 – 18 =

```
 2 1
 3 4
- 1 8
 1 6
```

Blwyddyn 4 # Adio a Thynnu

- Darllen, ysgrifennu a cyfri ymlaen ac yn ôl hyd at 10,000.

- Parhau i ddefnyddio dulliau Blwyddyn 3 i sicrhau dealltwriaeth o ddulliau cryno, gan ddatblygu i rifau mwy.

e.e.

```
   D U
   5 4
 + 3 3
   8 7
```

```
  C  D  U
     6  8
 +   5  3
  1  1  1
     1
```

- Symud ymlaen i ddull cryno, hyd at CDU + CDU

```
   C D U
   1 2 8
 + 2 3 7
   3 6 5
     1
```

* *- Mae'r iaith yr ydych yn ei ddefnyddio yn bwysig iawn yma! Mae angen gwybod beth yw gwerth pob rhif, e.e. 8 adio 7 yn hafal i 15, ysgrifennu 5 i lawr a chario deg. 20 adio 30 yn hafal i 50, a'r deg ychwanegol yn 60. Yn olaf, mae 100 adio 200 yn hafal i 300.*

Blwyddyn 4 Adio a Thynnu

- Parhau i ddefnyddio llinell rif wag i ddarganfod y gwahaniaeth trwy gyfrif i fyny o'r rhif lleiaf

e.e. 146 - 37 = 3+6+100 = 109

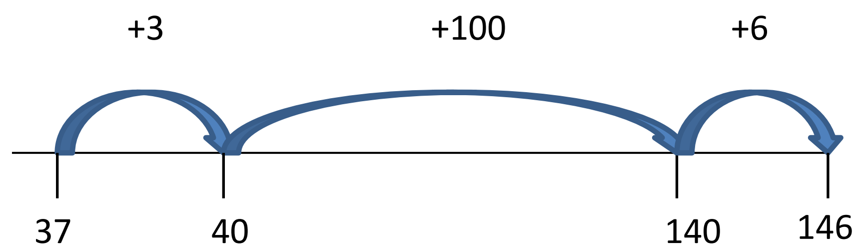

- Parhau i ddatblygu'r dull cryno gyda degau a channoedd

e.e. 125 – 38 = 87

```
   0 11  1
   1  2  5   (1 a 2 wedi'u croesi allan)
 -    3  8
      8  7
```

- Cyflwyno adio a thynnu fertigol gydag arian.

e.e.

```
   £4.36
 + £2.17
   £6.53
     1
```

```
    6 1
   £7.39   (7 wedi'i groesi allan)
 - £3.64
   £3.75
```

Blwyddyn 5 Adio a Thynnu

- Darllen, ysgrifennu a chyfri ymlaen ac yn ôl hyd at 100,000.
- Parhau i ddefnyddio dulliau Blwyddyn 4 i sicrhau dealltwriaeth o ddulliau cryno, gan ddatblygu i rifau mwy.

e.e.

```
   C D U          M  C  D  U
   2 5 4          2  4  6  8
 + 1 3 3        + 1  7  5  6
   3 8 7          4  2  2  4
                  1  1  1
```

- Symud ymlaen i ddull cryno, hyd at 100,000

```
    5 4 1 2 8
 +  3 7 5 6 6
    9 1 6 9 4
    1     1
```

- Parhau i ddatblygu dulliau adio a thynnu fertigol gydag arian a mesuriadau.

e.e.

```
                   2 1  0 1
    £24.35         3̶6.1̶4 km
  + £14.26       -  28.09 km
    £38.61          08.05 km
       1
```

Blwyddyn 5 Adio a Thynnu

- Defnyddio llinell rif i ddarganfod y gwahaniaeth rhwng rhifau positif a rhifau negyddol.

e.e. -7 i 3 = 10

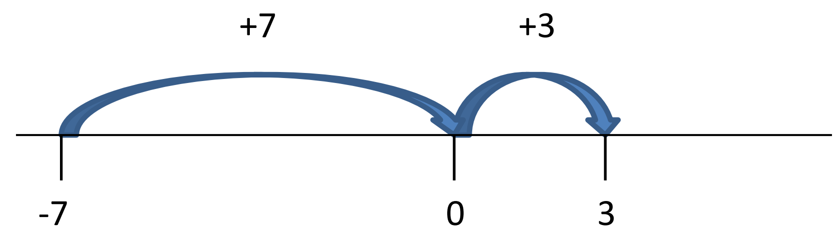

- Gallu gwirio atebion drwy ddefnyddio gweithrediadau gwrthdro.

```
                  8 1   8 1           8 1   8 1
    5 4 1 2 8     9̶ 1 6 9̶ 4           9̶ 1 6 9̶ 4
 +  3 7 5 6 6   - 3 7 5 6 6   neu -   5 4 1 2 8
    9 1 6 9 4     5 4 1 2 8           3 7 5 6 6
    1     1
```

- Gallu canfod gwahaniaethau rhwng rhifau ag 1 lle degol.

e.e.

```
    2 1   8   1
    3̶ 2 7 9̶ . 3
  - 2 4 5 2 . 8
    0 8 2 6 . 5
```

Blwyddyn 6 Adio a Thynnu

- Darllen, ysgrifennu a chyfri ymlaen ac yn ôl hyd at 1,000,000.
- Parhau i ddefnyddio dulliau Blwyddyn 5 i sicrhau dealltwriaeth o ddulliau cryno, gan ddatblygu i rifau mwy.

e.e.

```
  9 4 7 2 3 7
+ 3 6 9 4 8 5
1,3 1 6 7 2 2
  1 1   1 1
```

- Datblygu i adio degolion, gan ddeall gwerth lle.

e.e.

```
  3 8 6 9 . 4 6
+   4 9 2 . 2 3
  4 3 6 1 . 6 9
  1 1 1
```

```
   4 7 . 6 8
   7 2 . 9 4 2
+     6 . 2 7
 1 2 6 . 8 9 2
 1 1   1
```

- Parhau i ddatblygu dulliau tynnu fertigol Bl 5.

e.e.

```
  6 1 1 1
  7 2 5 2 4 7
-   8 7 2 3 5
  6 3 8 0 1 2
```

- Datblygu tynnu degolion.

e.e.

```
    4 16 1
  3 5 7 2 . 7 6
-     2 8 7 . 3 2
  3 2 8 5 . 4 4
```

Blwyddyn 6 Adio a Thynnu

- Defnyddio llinell rif i ddarganfod y gwahaniaeth rhwng rhifau positif a rhifau negyddol.

e.e. -50 i 12 = 62

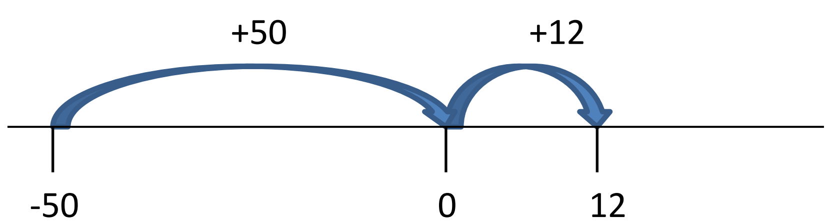

- Gallu gwirio atebion drwy ddefnyddio gweithrediadau gwrthdro.

```
  4 5 4 1 2 8        7 1   8 1           6 1   8 1
+ 1 2 7 5 6 6        8 0 6 9 4           7 1 5 9 7
  5 8 1 6 9 4      - 3 7 5 6 6    neu  - 4 4 1 7 8
    1     1          4 3 1 2 8           2 7 4 1 9
```

- Gallu canfod gwahaniaethau rhwng rhifau ag 2 lle degol.

e.e.

```
  1 5  1    8    1
  1 6  2  7  9 . 3 7
-      7  5  5  2 . 8 4
       8  7  2  6 . 5 3
```